

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-446-7-48>

**LEGAL FRAMEWORK FOR THE RENEWABLE ENERGY
SECTOR AND MECHANISMS OF ITS PUBLIC ADMINISTRATION
IMPLEMENTED TO ENSURE STATE'S ENERGY SECURITY**

**ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГАЛУЗІ
ВІДНОВЛЮВАНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ЇЇ МЕХАНІЗМИ
ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ
ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ**

Saliuk-Kravchenko O. O.

*PhD in economics, Doctoral Student,
Associate Professor at the Department
of Public Administration
Interregional Academy of Personnel
Management
Kyiv, Ukraine*

Салюк-Кравченко О. О.

*кандидат економічних наук,
докторант,
доцент кафедри публічного
адміністрування
Міжрегіональна академія управління
персоналом
м. Київ, Україна*

Розуміючи всю важливість відновлюваної енергетики в системі забезпечення енергетичної безпеки держави, особливо в контексті альтернативної функціональності в заміні застарілих видів генерацій, які мають, в більшості випадків, статичну та негнучку властивості енергетичного виробництва, та залежать від економічно недоцільних видів палива, постає актуальність вивчення питання ефективності функціонування зеленої енергетики в умовах енергетичної кризи, викликаною військовою агресією з боку країни агресора.

З метою детального вивчення відповідно дослідження означимо нормативно-законодавчий базис забезпечення функціонування сфери відновлювальної енергетики України. Відтак, до основних нормативно-правових актів, які присвячені чи певною мірою врегульовують діяльність зеленої енергетики є: Конституція України (в частині статті 50, гарантування права громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля) [1]; Закон України «Про альтернативні види палива» від 14.01.2000 № 1391-XIV [2]; Закон України «Про альтернативні джерела енергії» від 20.02.2003 № 555-IV [3]; Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії» від 25.04.2019 № 2712-VIII [4]; Закон України «Про енергетичну ефективність» від 21.10.2021 № 1818-IX [5]; Закон України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу» від 05.04.2005 № 2509-IV

[6]; Закон України «Про ринок електричної енергії» від 13.04.2017 № 2019-VIII [7]; Закон України «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів» від 09.07.2010 № 2480-VI [8]; Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (Угоду ратифіковано із заявою Законом України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» від 16.09.2014 № 1678-VII) [9]; Закон України «Про ратифікацію Протоколу про приєднання України до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства» від 15.12.2010 № 2787-VI [10]; Закон України «Про ратифікацію Паризької угоди» від 14.07.2016 № 1469-VIII [11]; Закон України «Про приєднання України до Статуту Міжнародного агентства з відновлювальних джерел енергії (IRENA)» від 05.12.2017 № 2222-VIII [12]; Енергетична стратегія України на період до 2050 року [13]; План заходів з реалізації у 2021–2023 роках Національного плану дій з енергоефективності на період до 2030 року [14]; Концепція реалізації державної політики у сфері теплопостачання [15]; Концепція Державної цільової економічної програми енергетичної модернізації підприємств – виробників теплової енергії, що перебувають у державній або комунальній власності, на період до 2030 року [16].

Закономірно буде зазначити, що наразі одним з ключових та актуальних нормативно-правових актів, який передбачає значне оновлення сфери відновлюваної енергетики та передбачає впровадження трансформаційних процесів в паливно-енергетичному комплексі України, є Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та «зеленої» трансформації енергетичної системи України» від 30.06.2023 № 3220-IX [17].

З огляду на окреслене вище, можливо стверджувати, що нормативно-правовий базис сфери відновлювальної енергетики постійно удосконалюється та має широкий спектр впровадження на вітчизняному законодавчому полі, та повноцінно представлений на міжнародному рівні дипломатичної взаємодії, але зазначеного не повною мірою достатньо, коли в умовах забезпечення належного рівня енергетичної безпеки держави залежить від повноцінного функціонування відповідної енергетичної сфери в умовах активних військових дій.

Механізми енергетичної децентралізації енергетичної системи держави потребують негайного впровадження, та разом з тим, можливі лише через новітньо-технічні інструменти зеленої енергетики, насамперед це пов'язано через кризову ситуацію, яка склалася з маневровою-генеруючою енергетикою України, яка суттєво звуужє інші технічні

можливості енергетичної системи, і не останнім чином це пов'язано з зобов'язаннями взятими державою в процесі переходу країни на зелені види енергетики, що закріплено на дипломатичному рівні в рамках міжнародних домовленостей та регламентовано у відповідних документах про співпрацю.

Можливістю для подальших досліджень вбачається в детальному розгляді інструменту публічного управління нормативно-правового значення у прояві механізму енергетичної децентралізації на прикладі стратегії енергетичної незалежності держави. Означений управлінський інструмент буде у великій своїй частці закладати та використовувати при плануванні енергетичних децентралізованих програмних діях, потенціал сфери відновлюваної енергетики як основний базис системи забезпечення енергетичної безпеки держави.

Література:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (01.05.2024).
2. Про альтернативні види палива. *Закон України* від 14.01.2000 № 1391-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1391-14#Text> (01.05.2024).
3. Про альтернативні джерела енергії. *Закон України* від 20.02.2003 № 555-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555-15#Text> (01.05.2024).
4. Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії. *Закон України* від 25.04.2019 № 2712-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2712-19#Text> (02.05.2024).
5. Про енергетичну ефективність. *Закон України* від 21.10.2021 № 1818-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1818-20#n436> (02.05.2024).
6. Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу. *Закон України* від 05.04.2005 № 2509-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2509-15#Text> (02.05.2024).
7. Про ринок електричної енергії. *Закон України* від 13.04.2017 № 2019-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2019-19#Text> (03.05.2024).
8. Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів. *Закон України* від 09.07.2010 № 2480-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2480-17#Text> (03.05.2024).
9. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством

з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Закон України від 16.09.2014 № 1678-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1678-18#n2> (03.05.2024).

10. Про ратифікацію Протоколу про приєднання України до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства. Закон України від 15.12.2010 № 2787-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2787-17#Text> (04.05.2024).

11. Про ратифікацію Паризької угоди. Закон України від 14.07.2016 № 1469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1469-19#Text> (04.05.2024).

12. Про приєднання України до Статуту Міжнародного агентства з відновлювальних джерел енергії (IRENA). Закон України від 05.12.2017 № 2222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2222-19#Text> (05.05.2024).

13. Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2050 року. *Розпорядження Кабінету Міністрів України* від 21.04.2023 № 373-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/373-2023-%D1%80#Text> (05.05.2024).

14. Про Національний план дій з енергоефективності на період до 2030 року. *Розпорядження Кабінету Міністрів України* від 29.12.2021 № 1803-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1803-2021-%D1%80#n15> (06.05.2024).

15. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері теплопостачання. *Розпорядження Кабінету Міністрів України* від 18.08.2017 № 569-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/569-2017-%D1%80#Text> (06.05.2024).

16. Про схвалення Концепції Державної цільової економічної програми енергетичної модернізації підприємств – виробників теплової енергії, що перебувають у державній або комунальній власності, на період до 2030 року. *Розпорядження Кабінету Міністрів України* від 28.11.2023 № 1093-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1093-2023-%D1%80#Text> (07.05.2024).

17. Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та «зеленої» трансформації енергетичної системи України. Закон України від 30.06.2023 № 3220-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3220-20#Text> (07.05.2024).